

כיצד משתתפין פרק שמיני עירובין

קורה ד' מתרת בחורבה. פי' צקונטרס דסבר לה כר' ישמעאל צרבי יוסי דאמר מחילה תלויה מתרת ולית הלכתא כוותיה ואין נראה לר"י דרבי ישמעאל לא המיר אלא צמצוי אצל במחילה תלויה דחורבה הפדולה לרה"ר לא ועוד דקורה ד' לא מטעם מחילה תלויה מתרת דהא ליכא מחילה כלל אלא מטעם פי תקרה (י) ופי תקרה לא אשכחנא תנאי דפליגי ורב נמי דאית ליה (לקמן דף ט:) פי תקרה יורד וסותם קאמר הכא צמקון דאין מחילה תלויה מתרת אלא צמקון: **הא קאמר ר'י לא יורד גיסא.** פירש צקונטרס דלרב יהודה דוקא פריך שמתריך לשקע ראשי קנים צמקון שלא ילגה מרשות צנירו אבל רב הונא לא צבי רק ישא היכר קצת שלא ילטול סס להדיא (ולא) מני למימר דרב נחמן כת"ק דשרי ממון אונגו דהא ממון אונגו דת"ק היינו מלמען דרשב"ג דכי היכי דצבי רב יהודה שיקוע לרשב"ג ה"ה לת"ק וכן הא דפריך תחת הקורה מיהא עריצי מיהא לרב יהודה פריך ולא מני לשנויי דקורה מתרת ממורה ולפנים ולא תחת הקורה דכיון דרשות שניהן שולטת בהם תחת הקורה א"כ צמקון לקורה נמי ליתסק משום שעריצי מיהא שמתת הקורה ועוד דמשמע ליה דמתרת לגמרי אף תחת הקורה: **אלא קא** הוא שהקילו חכמים במים. פירש צקונטרס

מקרה צמים. צבור שבין צ' תצרות ונתונה על רחצה באמצע הצור למעלה: לא יורד גיסא. תחת כל רחוב הקורה מוח לקורה בחלק צנירו: עריצי מיהא. ורב יהודה הפסק מחילה צבי: אלא קל הוא שקילו חכמים צמים. וליתא לרב יהודה אלא כדרב הונא דצ"ה למעלה ממש קאמרי: ה"ג אלא קל הוא כו: מחילה תלויה מתרת אף צבישה. הלכך צמים נמי אין צריך שתרצה המחילה עשויה בצביל המים וצמקון אונגו הצור: המשלש טריצ"ר צלע"ז (י): מלמעלה עשרה טפחים לצמקון ולמטה הסוכה למעלה ואורג וצא למטה: גבוהות מן הארץ שלשה. דגדיים צוקעים צה הו"ל לה תלויה ופסולה: מלמעלה למטה. שנוגעות צקרקע: אס גבוהות עשרה טפחים כשיכס. ואע"פ שאין מוגיעות לסכך. והכל לא גרס גבוהות מן הארץ אלא אס גבוהות עשרה טפחים: כשם שלמטה למעלה. מכשרת ליה ואף על גב דלא מטיח לסכך: כך עשרה ואע"פ שאינה מוגעת לארץ: אכל שצט דאיסור סקילה. אע"ג דצדשויות דרבנן ליכא סקילה כל דתקון רבנן עשין דאורייתא תקון: ואם סאמר. הואיל ור' יוסי לגבי צבת לית ליה מחילה תלויה: מעשה שנעשה ציפורי. על ידי מחילה תלויה כדאמר לקמן: ע"פ מי נעשה. והלא ר' יוסי ראש של ציפורי היה ועל פיו היו עושין כולן כדאמר צסנהדרין (דף טז:) אחר רבי יוסי לציפורי: ה"ג לא ע"פ ר' יוסי נעשה אלא ע"פ רבי ישמעאל צב ר' נעשה. שכבר נפטר ר' יוסי. ול"ג לא ע"פ רבי יהודה דרבי יהודה לאו ציפורי היה ועוד דלר' יהודה שרי דהא רשויות דרבנן הוו כלקמן: ולא היינו ספר סורה. לצית הכנסת וצחלר אחרת הוה והוה מציאין אותו דרך חצר שאינה מעורבת ופרסו סדיינין על גבי עמודין להיות מחילה מפסקת אכל מחילות החצר מצית שהיה ספר תורה מונח צו ועד צית הכנסת ועשין מצוי קטון כדי הילוך צין סדיינין למחילות החצר ולא היו צני החצר אוסרים שם שלא היה פתח

רבינו הגאול

קורה [ארבעה] מתיר במים, הא קא אויל דלי, ומייתי מיה מאידך גיסא דבור. ואם תאמר קים להו לרבנן דאין דלי מהלך וחובב מים חזין מארבעה. חותי קורה מיהא עריבי מיהא קא חצביב דלי מיה דבני בני. ופרקין קל הוא שהקילו חכמים, שאין מחילה תלויה מתרת אלא במים וקל הוא שהקילו חכמים במים. קיימא לן כרב יהודה דסדיינין דשמענא [כוותיה]. פירש. א"כ יהודי' לא תהא מחילה גדולה מן הכותל שבניהם. א"כ יוחנן רבי פירשה שמועה זו במס' יהודי' בשבת ר' יוסי אמרה, דסבר מחילה תלויה מתרת, דתנן המשלש הפנות מלמעלה למטה אם גבוה מן הארץ ג' טפחים כו. כרב צביב דלי מיה דבני בני. סבה. ואסיקנא לא ר' יהודי' סבר כר' יוסי, ולא ר' יוסי סבר לה רבי יהודי' ואם תאמר מעשה שנעשה בצפורי על פי נעשה. לא על פי ר' יוסי נעשה. אמרה, לא על פי ר' יוסי נעשה, אלא על פי ר' ישמעאל בר' יוסי נעשה, שפעם אחת שכחו ולא הביאו ספר תורה מערב שבת ומצאו סדיינין שהיו פרוסין על גבי העמודים בבמב, וסמכו בתוך משום מחילה. והביא ספר תורה וקראו בו. אמר רבה ר' יהודי' ור' חנינא בן עקיבא, שניהם אמרו מחילה תלויה מתרת. ר' יהודה הא דאמרן. ר' חנינא בן עקיבא, דתניא גזוטרטא שהיא תיקרה, משושה מן הכותל על היה. אי עומדת על ארבעה עמודים שיש בה ד' אמות על ד' אמות,

קורה ארבעה מתרת במים הא קא אויל דלי לא יורד גיסא ומייתי קים להו לרבנן דאין דלי מהלך יותר מארבעה טפחים תחת קורה מיהא הא עריבי מיהא אלא משום דקל הוא שהקילו חכמים במים (כדבועא מיניה רבי טבלא מרב מחיצה תלויה מהו שותתיר בחורבה א"ל אין מחיצה תלויה מתרת אלא במים קל הוא שהקילו חכמים במים: א"ר יהודה לא תהא מחיצה: אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ר' יהודה בשיטת ר' יוסי אמרה דאמר מחיצה תלויה מתרת אפילו ביבשה (ד) דתנן המשלש הפנות מלמעלה למטה (ה) בזמן שגבוהות מן הארץ ג' טפחים פסולה ממיטה למעלה אם גבוהות ג' טפחים כשירה רבי יוסי אומר כשם שמלמטה למעלה עשרה (ו) כך מלמעלה למטה עשרה ולא היא לא רבי יהודה סבר לה כרבי יוסי ולא ר' יוסי סבר לה כרבי יהודה רבי יהודה לא סבר לה כרבי יוסי עד כאן לא קאמר רבי יהודה אלא בעירובי חצירות דרבנן אבל סוכה דאורייתא לא ולא ר' יוסי סבר לה כר' יהודה עד כאן לא קאמר ר' יוסי אלא בסוכה דאיסור עשה הוא אבל שבת דאיסור סקילה הוא לא אמר ואם תאמר אותו מעשה שנעשה בציפורי על פי מי נעשה לא על פי רבי יוסי (ז) אלא על פי רבי ישמעאל בר' יוסי נעשה (ח) דכי אתא רב דימי אמר פעם אחת שכחו ולא הביאו ספר תורה מבעוד יום למחר פרסו סדיינין על העמודים והביאו ספר תורה וקראו בו פרסו לבתחילה מישירוהא (ט) הכל מודים שאין עושין אהל עראי (י) בשבת אלא מצאו סדיינין פרוסין על העמודים והביאו ספר תורה וקראו בו אמר רבה ר' יהודה ור' חנניא בן עקיבא אמרו דבר אחד ר' יהודה הא דאמרן ר' חנניא בן עקיבא (י) (ד) חנניא בן עקיבא אומר גזוטרטא שיש בה ארבע אמות על ארבע אמות חוקק

הגהות הב"ח

(א) וצ' המשלש הפנות מלמעלה למטה אם גבוהות: (ב) שם כשם שגמתי למעלה טפחים כ' מלמעלה למטה טפחים ולא היה וכו' ולא ר' יוסי סבר לה כר' יהודה לא ר' יהודה סבר לה כר' יוסי: (ג) שם לא על פי ר' יוסי נעשה אלא: (ד) תוס' ד"ה קורה וכו' מטעם פי תקרה ובפי תקרה: (ה) ד"ה אלא וכו' דיעקב קדחתיה ומייתי: (ו) בא"ד אכל סמולו דמי כרמלתא כלי' וצות כ נמק: (ז) ד"ה גזוטרטא שיש בה ארבע אמות על ארבע אמות דמי און צה ארבע אמות על ארבע אמות לט: (ח) בא"ד צביתיה דאין באן פי תקרה:

מוסף רש"י

מחיצה תלויה מהו שותתיר בחורבה. שדך להיות צה מחילות שפולו מתחמן וקיימות מלמעלה ומלמטה מיה שמתיר ללטול בחורבה שלא תהא כפדוה לרבי' (שבת קכ"א). אלא במים. כגון מוצרטא שהיא למעלה מן היס דמין (לקמן דף ט:) דעשה מחילה תלויה וממלא וכן בור שבין שתי תצרות וחלקו מחילה תלויה מלמעלה, ממלא זה ממלאן חז ממלאן ואע"פ שלא עירבו (שבת קכ"א). המשלש הפנות דפנות מודי (שבת צ"ז) כל מלמעלה למטה קרי שלשל שהחיל לצמקון ולמטה אכל הסכך ואורג וצא לפני מטה (סוכה טו) וצ"ב שבת ממיטה למעלה. שהחיל לצמקון ולמטה מן הארץ לקרקע ומינה ועולה, כיון שהביעה עשרה טפחים ואף על פי שלא הביע לסכך (סוכה טו) כשם שמלמטה למעלה. דיו צלמינא עשרה כך מלמעלה למטה. דיו צלמינא עשרה ופילו גבוהה הרבה מן הארץ כשרה וקספד מחילה תלויה עשרה מתרת (סוכה טו). לא ר' יהודה סבר לה כר' יוסי. שמתא מחילה תלויה מתרת כסוכה, ולא ר' יוסי סבר לה כר' יהודה. צבור שמתא מתרת צבת (טו) בעירובי חצרות דרבנן. הא דלסרינן להיצי מימי חצר זו לו צלל עירוב, מדרבנן הוא, דמלאורייתא לא מתסקר אלא מרשות היחיד לרשות אמר. בגמלתא דאורייתא מתמירין אפילו צמדי דרבנן דאית בה (טו). ואם סבר לה כר' יהודה צבת, אותו מעשה שנעשה

הוא רב ורבי חייא קיימי כוותיה וצרייתא דיעקב (ק) קרחאה ומצינו לפרש קל הוא שהקילו חכמים צמקון דקורה מתרת צלל שקיעה אצל מחילה תלויה מלמטה דעריצי מיהא ר"מ פירש דקיימא לן כרבי יהודה ול"ג אלא ור"מ נמי לא גרס אלא ומפרש דפריך לרב נחמן אפילו אליבא דרב הונא דלא מנריך שקיעה וה"פ קורה ד' מתרת צמים פי' אמת המים או יס עובר אצל כותלו דהו (כ) ככרמלת ויש חלון למטה מן הקורה והקורה מונחת על גבי החיון היולאין מן הכותל ופריך הא קאילו לא יורד גיסא צבלנא צור שבין שתי תצירות סגי במחילות למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה דליתיה כרמלת אלא רה"י אצל כרמלת גמורה דלאו צב איערוצי הוא אית לן למיחש דילמא אתי לא יורד גיסא ומשני גמירי כו' ופריך תחת קורה מיהא עריצי מיהא צבדי הך ומכרמלת הוא דולה ומשני קל הוא שהקילו חכמים צמים ולא גרס אלא דשנייה דאין דלי מהלך וחובב מים חזין מארבעה. חותי קורה ד' לא ועוד דקורה ד' לא מטעם מחילה תלויה מתרת דהא ליכא מחילה כלל אלא מטעם פי תקרה (י) ופי תקרה לא אשכחנא תנאי דפליגי ורב נמי דאית ליה (לקמן דף ט:) פי תקרה יורד וסותם קאמר הכא צמקון דאין מחילה תלויה מתרת אלא צמקון: **הא קאמר ר'י לא יורד גיסא.** פירש צקונטרס דלרב יהודה דוקא פריך שמתריך לשקע ראשי קנים צמקון שלא ילגה מרשות צנירו אבל רב הונא לא צבי רק ישא היכר קצת שלא ילטול סס להדיא (ולא) מני למימר דרב נחמן כת"ק דשרי ממון אונגו דהא ממון אונגו דת"ק היינו מלמען דרשב"ג דכי היכי דצבי רב יהודה שיקוע לרשב"ג ה"ה לת"ק וכן הא דפריך תחת הקורה מיהא עריצי מיהא לרב יהודה פריך ולא מני לשנויי דקורה מתרת ממורה ולפנים ולא תחת הקורה דכיון דרשות שניהן שולטת בהם תחת הקורה א"כ צמקון לקורה נמי ליתסק משום שעריצי מיהא שמתת הקורה ועוד דמשמע ליה דמתרת לגמרי אף תחת הקורה: **אלא קא** הוא שהקילו חכמים במים. פירש צקונטרס

בצפורי. שהחירו צבת על ידי מחילה תלויה כדאמר רב דימי לקמיה, על פי מי נעשה. והלא ר' יוסי ראש של ציפורי היה ועוד דלר' יהודה שרי דהא רשויות דרבנן הוו כלקמן: ולא היינו ספר סורה. לצית הכנסת וצחלר אחרת הוה והוה מציאין אותו דרך חצר שאינה מעורבת ופרסו סדיינין על גבי עמודין להיות מחילה מפסקת אכל מחילות החצר מצית שהיה ספר תורה מונח צו ועד צית הכנסת ועשין מצוי קטון כדי הילוך צין סדיינין למחילות החצר ולא היו צני החצר אוסרים שם שלא היה פתח

פחות לו אלא אותו פתח (כ) וצ"ב וצ"ב סדיינין למחילות החצר מצית שהיה ספר תורה מונח צו ועד צית הכנסת ועשין מצוי קטון כדי הילוך צין סדיינין למחילות החצר ולא היו צני החצר אוסרים שם שלא היה פתח

למור

למור. ה"ג לא ע"פ ר' יוסי נעשה אלא ע"פ רבי ישמעאל צב ר' נעשה. שכבר נפטר ר' יוסי. ול"ג לא ע"פ רבי יהודה דרבי יהודה לאו ציפורי היה ועוד דלר' יהודה שרי דהא רשויות דרבנן הוו כלקמן: ולא היינו ספר סורה. לצית הכנסת וצחלר אחרת הוה והוה מציאין אותו דרך חצר שאינה מעורבת ופרסו סדיינין על גבי עמודין להיות מחילה מפסקת אכל מחילות החצר מצית שהיה ספר תורה מונח צו ועד צית הכנסת ועשין מצוי קטון כדי הילוך צין סדיינין למחילות החצר ולא היו צני החצר אוסרים שם שלא היה פתח

פחות לו אלא אותו פתח (כ) וצ"ב וצ"ב סדיינין למחילות החצר מצית שהיה ספר תורה מונח צו ועד צית הכנסת ועשין מצוי קטון כדי הילוך צין סדיינין למחילות החצר ולא היו צני החצר אוסרים שם שלא היה פתח